

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med henblik på at afdække om de nuværende forældrekompetenceundersøgelser i tilstrækkelig grad tilgodeser de kulturelle og sproglige forskelle hos grønlandske forældre samt afdække om der er muligheder for at udvikle kulturelt sensitive metoder til vurdering af forældrekompetencerne.

Fremsat af Anna Wangenheim, Demokraatit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, fungerende formand

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut, suppleant

Medlem af Inatsisartut Paneeraq Olsen, Naleraq, suppleant

Udvalget har efter 1. behandlingen 26.oktober under EM2022 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller vil med forslaget opnå, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med henblik på en afdækning om forældrekompetenceundersøgelserne i tilstrækkelig grad tilgodeser de kulturelle og forskelle hos grønlandske forældre og for at undersøge muligheden for at udvikle kulturelt sensitive metoder til vurdering af forældrekompetencerne.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der blev taget godt imod forslaget ved førstebehandlingen og der var en bred debat om problematikkerne knyttet til de undersøgelser som forældrene er igennem. Der var også bred

enighed om tiltag for at mindske problemerne. Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med henblik på at afdække om de nuværende forældrekompetenceundersøgelser i tilstrækkelig grad kan tilgodese grønlandsk kultur og sprog ved benyttelse af grønlandske psykologer og socialt fagligt uddannet personale tilknyttet de grønlandske huse i Danmark til undersøgelserne. Rigsmyndighederne opfordres til at iværksætte brugen af grønlandske psykologer og socialt fagligt uddannet personale tilknyttet de grønlandske huse i Danmark til undersøgelserne af grønlandske forældre hurtigst muligt”.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse. Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at det estimeres at omkostningerne vil være minimale da kontakten til Rigsmyndighederne forventes at være en del af den normale og daglige arbejdsgang. Derudover forventer forslagsstiller at udgifter udover forslagets ramme forventes at blive varetaget af den danske stat.

Skriftlige spørgsmål

Udvalget har under udvalgsbehandlingen fremsendt en række skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut. Disse er vedlagt i betænkningen som bilag.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget vil indledningsvist bemærke, at der var en positiv modtagelse hos Inatsisartut og partierne var således enige om, at problemer i forhold til forældrekompetenceundersøgelserne påvirker hele familien og at der er behov for handling og øget opmærksomhed om problematikken. Det fremgår af Naalakkersuisuts svarnotat, at det tager årtier at udvikle kulturelt sensitive metoder. Udvalget er enige i, at det tager tid at udvikle metoderne, men vil samtidig understrege at udvikling af disse metoder vil være det mest optimale for at sikre den bedst mulige undersøgelse af forældrekompetencerne, hvis det samtidig udføres med grønlandsktalende personale.

Naalakkersuisuts ændringsforslag adskiller sig fra det oprindelige forslag ved, at være rettet mod en ændring i praksis, således at grønlandsktalende psykologer og socialfagligt personale ansat i De Grønlandske Huse benyttes til undersøgelserne. Naalakkersuisut vil opfordre Rigsmyndighederne til at iværksætte brugen af grønlandsktalende personale til undersøgelse af grønlandske forældre hurtigst muligt.

Udvalget har været interesseret i at afdække om hvordan Naalakkersuisut vil sikre tilstrækkeligt grønlandskssprogede psykologer og andet socialfagligt uddannet i de grønlandske huse. Det fremgår af besvarelsen fra Naalakkersuisut at Rigsmyndighederne vil blive opfordret til at benytte grønlandske psykologer til forældrekompetenceundersøgelserne samt benytte socialfagligt personale ansat i Det Grønlandske Huse samt bruge eksterne konsulenter i forbindelse med de enkelte sager. Naalakkersuisut vurderer med baggrund i VIVEs rapport at der ikke er behov for opnormering eller tilførsel af flere ressourcer.

Naalakkersuisut har ikke kompetence til at standse forældrekompetenceundersøgelserne, men har indledt dialog på et administrativt niveau mellem det sociale kontaktudvalg, Socialministeriet og Departement for Børn, Unge, Familier samt sociale anliggender.

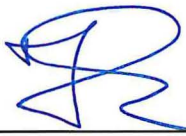
Udvalget bemærker, at Mentor Emmanuel blev nævnt flere gange under debatten. Naalakkersuisut anfører i deres skriftlige besvarelse, at Naalakkersuisut ikke kan pålægge Rigsmyndighederne at etablere et formaliseret samarbejde med Mentor Emmanuel.

Udvalget har også været interesseret i at afdække om hvordan Naalakkersuisut vil sikre at barnet der er anbragt kan bevare sit oprindelige sprog, kultur og identitet. Hertil svarer Naalakkersuisut at det skabes ved at sikre en relation mellem barn og forældre under anbringelsen, samt sikre at forældrene får den støtte og hjælp til på sigt at hjembringe barnet. Og at kommunerne bør støtte de grønlandske forældre.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisut ændringsforslag til vedtagelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Peter Poulsen

Anna Wangenheim
Fungerende formand

Mikivsuk Thomassen

Eqaaluk Høegh

Dines Mikaelson

Najaaraq Møller

Paneeraq Olsen

Til Inatsisartuts Familie- og Sundhedsudvalg

11-11-2022
Sags nr. 2022 - 17979
Akt. id. 21734445

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Besvarelse af skriftlige spørgsmål i forbindelse med udvalgsbehandlingen af EM2022/131

Kære Familie og Sundhedsudvalg.

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Hvordan kan/vil Naalakkersuisut sikre tilførsel af tilstrækkeligt med grønlandsksprogede psykologer og andet socialfagligt uddannet i de grønlandske huse i Danmark? Vil der være tale om en opnormering og tilførsel af flere ressourcer?

Naalakkersuisut vil anbefale Rigsmyndigheden at benytte grønlandske psykologer til forældrekompetenceundersøgelser af grønlandske forældre i Danmark. Derudover vil man anbefale Rigsmyndigheden at benytte socialuddannet fagpersonale tilknyttet de grønlandske huse, da disse også har stor indsigt i grønlandsk sprog, kultur og identitet.

Tilmed vil Naalakkersuisut anbefale, at man benytter sig af psykologer og socialuddannet fagpersonale i virke som eksterne konsulenter ifm. de enkelte sager.

På baggrund af tal fra VIVEs rapport: 'Børn med grønlandsk baggrund, der er anbragt i Danmark – Fra danske kommuner' (2022), som giver indsigt i antallet af grønlandske børn, som er anbragt uden for hjemmet i Danmark, vurderer Naalakkersuisut, at hverken opnormering eller tilførsel af flere ressourcer, vil være nødvendigt.

2. Vil Naalakkersuisut gå i dialog med Socialministeriet om at standse forældrekompetenceundersøgelserne til brug for grønlændere, eftersom disse ikke er tilpasset de kontekstuelle sproglige og kulturelle metoder?

Naalakkersuisut har ikke beføjelser til at bestemme, hvorvidt Danmark stopper med at vurdere grønlandske forældre i Danmark på baggrund af resultaterne fra danske forældrekompetenceundersøgelserne, men vil gerne indgå i en dialog herom.

Dialogen er allerede indledt på administrativt niveau i det sociale kontaktudvalg mellem Socialministeriet og departementerne for børn, unge og familier samt for sociale anliggender.

3. Vil Naalakkersuisut gå i dialog med socialministeriet om at etablere et formaliseret samarbejde med Mentor Immanuel, hvor foreningens viden kan bruges aktivt i sagerne?

Naalakkersuisut kan ikke pålægge Social- og ældreministeriet at etablere et formaliseret samarbejde med Mentor Immanuel. Mentor Immanuel skal selv bestemme, om de ønsker at indgå i et sådant arbejde.

4. Hvordan vil Naalakkersuisut sikre at barnet bevarer sit oprindelige sprog, kultur og identitet?

Når et barn anbringes uden for hjemmet, kan man understøtte, at barnet bevarer sit oprindelige sprog, kultur og identitet, ved at sikre en vigtig relation mellem barn og forældre under anbringelsen, samt sikre støtte til forældrene, så man på sigt kan hjembringe barnet til forældrenes varetægt.

Kommunerne bør støtte grønlandske forældre under anbringelsen, og hjælpe dem til at løse deres udfordringer. Dette vil bidrage til at skabe trygge og gode hjem, så barnet på sigt kan bringes tilbage til forældrene.

Med venlig hilsen

Mimi Karlsen